

PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN

KINDEROPVANG AVONTURIERS LELYSTAD

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Algemene doelstelling	4
2.1 Algemene visie op de opvang en begeleiding.....	4
2.2 Groepen.....	5
2.3 Uitgangspunten.....	6
3. Pedagogisch beleid	7
4. Maatschappelijke bewustwording	10
4.1 Overbrengen van waarden en normen.....	10
4.2 Uitwisselen van waarden en normen.....	10
4.3 Vooroordelen.....	11
4.4 Verschillen.....	11
4.5 Problemen en conflicten.....	11
4.6 Feesten en rituelen.....	11
4.7 Omgaan met rouwverwerking.....	12
5. Verzorging van kinderen	13
5.1 Maaltijden.....	13
5.2 Gezondheid, ziektes en ongevallen.....	13
5.3 Veiligheid en Hygiëne.....	13
5.4 Inrichting.....	14
6. Randvoorwaarden	15
6.1 Organisatiebeleid.....	15
6.1.1 Plaatsingsbeleid.....	15
6.1.2 Leeftijdsopbouw.....	15
6.1.3 Contracten.....	16
6.2 Samenwerking met ouders.....	16
6.2.1 Samenwerking met de ouders.....	16
6.2.2 Uitwisseling informatie.....	17
6.2.3 Dagbesteding.....	17
6.2.4 Privacy.....	17
6.2.5 Opvangaanbod.....	17
6.2.6 Flexibiliteit.....	17
6.2.7 Continuïteit.....	18
6.3 Ouderbeleid.....	18
6.3.1 Kennismaking en afstemming.....	18
6.3.2 Privacy.....	18
6.3.3 Oudercommissie.....	18
6.3.4 Klachtenregeling.....	19

1. Inleiding:

Het pedagogisch beleidsplan Avonturiers Lelystad, dat voor u ligt is een leidraad voor alle betrokkenen van de Avonturiers Lelystad.

Als doel heeft het pedagogische beleidsplan het werken en handelen inzichtelijk te maken voor alle betrokken partijen.

De betrokken partijen zijn:

Ouders / verzorgers:

Doormiddel van dit beleidsplan krijgen de ouders/verzorgers inzicht in de opvang die de kinderen wordt geboden, het geeft duidelijkheid in de wijze waarop de opvang is geregeld, de activiteiten die worden ondernomen en de manier waarop met de kinderen wordt omgegaan.

Medewerkers:

Voor alle medewerkers die werkzaam zijn bij Avonturiers Lelystad is het pedagogisch beleid een richtlijn. Door het beleidsplan wordt duidelijk wat er verwacht wordt van de medewerkers. Door zich bewust te zijn van hun handelen en begeleiding is de kwaliteiten die zij tonen een aanvulling op de ontwikkeling van het kind. Hierdoor wordt tijdens het werken het eigen handelen kritische bekeken en dit zorgt voor een verhoging van het kwaliteitsaandeel in de begeleiding.

Bedrijven en instellingen

Voor bedrijven en instellingen wordt door het beleidsplan inzicht gegeven in de professionaliteit, kwaliteit en de manier van werken die door Avonturiers Lelystad wordt geleverd.

2. Algemene doelstelling

Een kind heeft de ruimte nodig om op zijn eigen wijze en tempo zichzelf en de wereld om zich heen te ontdekken. Dit wordt mogelijk gemaakt door een uitdagende omgeving te creëren en de ruimten te bieden die het kind nodig heeft om te presteren naar eigen kunnen.

De medewerkers van Avonturiers Lelystad dragen hieraan bij door middel van het aanreiken van situaties en materialen die passen bij de leeftijdsfase van het kind. Dit kan zowel binnen als buiten in een door de medewerker gecreëerde veilige en prettige omgeving. Tijdens die ontdekkingstocht wordt er aandacht aan het kind geschonken door te benoemen wat het kind ziet.

2.1 Algemene visie op de opvang en begeleiding

Kinderen ontmoeten elkaar bij de Avonturiers Lelystad in verschillende groepssamenstellingen dit alles in een veilige omgeving.

In een groep van 4 tot maximaal 16 kinderen met, 1 begeleider per maximaal 10 kinderen voor de BSO groep. In een KDV groep van minimaal 2 kinderen tot maximaal 8 kinderen op 1 begeleider. In een verticale groep van minimaal 4 kinderen en maximaal 16 kinderen afhankelijk van de samenstelling tussen KDV kinderen en BSO kinderen. Afhankelijk van de leeftijdssamenstelling en volgens de richtlijnen die vast gesteld zijn in het leidster kind ratio.

In het gebouw zijn altijd minimaal 2 volwassenen aanwezig. De 2^e volwassene kan een ondersteunend persoon zijn, vrijwilliger, stagiaire niveau 3 /4 aan een opleiding aansluitend bij de doelgroep.

Op de groep waar KDV kinderen aanwezig zijn, worden altijd 2 volwassenen ingezet. Hiermee wordt voldaan aan het vierogen principe, genoemd in de Wet Kinderopvang.

De groepsruimte is zo ingericht dat het een plek is waar we kinderen leren omgaan met andere kinderen, door onder andere samen te spelen, te eten en naar elkaar te luisteren. Door het omgaan met andere kinderen kunnen kinderen de uitwerking van hun gedrag op anderen leren kennen. Mede hierdoor kunnen kinderen inzicht krijgen in hun eigen gevoelens en een scala aan reactiemogelijkheden leren. Tevens leren kinderen de betekenis van delen, helpen, rekening houden met anderen, omgaan met conflicten en opkomen voor jezelf dit onder begeleiding van een medewerker van Avonturiers Lelystad. Deze zal het kind helpen indien deze hulp nodig heeft met het eigen maken van de situatie rekening houdend met de ontwikkelingsfase van het kind.

De situatie bij de Avonturiers Lelystad is er op gericht, het kind in een veilige omgeving en sfeer, een prettige dag te laten doorbrengen. Zodanig, dat het kind zich er veilig en geborgen voelt. Er wordt door Avonturiers Lelystad aangesloten op de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt.

Avonturiers Lelystad neemt een deel van de opvoeding van de kinderen over. De ouders/verzorgers blijven echter (mede)verantwoordelijk voor de opvang van hun kinderen. Daarom is het noodzakelijk om gegevens over de ontwikkeling van hun kind, met de medewerkers van Avonturiers Lelystad, uit te wisselen. De vaste medewerkers zal de ontwikkelingen van het kind vastleggen in een kind dossier. Hierdoor worden wederzijdse inzichten over de ontwikkeling en de opvoeding van het kind vergroot. Goede contacten tussen medewerkers en ouders/verzorgers vinden wij zeer belangrijk. Ouders mogen van de medewerkers betrokkenheid bij het kind verwachten. De medewerkers kan meedenken over opvoedingsvragen als de ouders daar behoefte aan

hebben. Tevens heeft de medewerkers een signalerende functie ten aanzien van het welzijn en het functioneren van het kind.

2.2 Groepen

1 dagopvang:

Hier kunnen 2 tot maximaal 16 kinderen (tegelijkertijd) van 0 tot 4 jaar, terecht van 7.00 tot 18.30. Bij (vast) meer dan 16 kinderen op een dag zal er gestart worden met een wachtlijst.

In deze groep worden verschillende activiteiten met de kinderen ondernomen, aangepast op de leeftijd en ontwikkeling van het kind.

Vanwege de groeps grootte is er genoeg persoonlijke aandacht voor elk kind en de ouder/verzorger.

Voor dagopvang gelden de volgende regels:

- één pedagogisch medewerker per vier aanwezige kinderen tot 1 jaar.
- één pedagogisch medewerker per vijf aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar.
- één pedagogisch medewerker per zes aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar.
- één pedagogisch medewerker per acht aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar.
- De stamgroep bestaat uit maximaal twaalf kinderen bij 0-1 jaar en maximaal zestien kinderen bij 0-4 jaar (waarvan maximaal acht kinderen tot 1 jaar).
- Het benodigde aantal pedagogisch medewerkers op een groep kinderen in de dagopvang moet worden berekend met behulp van de rekentool op www.1ratio.nl.

2 buitenschoolse opvang:

Hier kunnen 2 tot maximaal 16 kinderen (tegelijkertijd) van 4 tot 13 jaar (einde basisschool), terecht van 7.00 tot 18.30. Bij (vast) meer dan 16 kinderen op een dag zal er gestart worden met een wachtlijst.

In deze groep worden verschillende activiteiten met de kinderen ondernomen, aangepast op de leeftijd en ontwikkeling van het kind.

Voor buitenschoolse opvang gelden de volgende regels:

- Eén pedagogisch medewerker per tien (aanwezige) kinderen.
- Wanneer kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar of wanneer enkel kinderen in de leeftijd van 4 tot en met 7 jaar in de basisgroep zitten, geldt een maximale groeps grootte van twintig kinderen.
- Wanneer enkel kinderen in de leeftijd van 8 tot en met 12 jaar in de basisgroep zitten, geldt een maximale groeps grootte van dertig kinderen.
- Bij basisgroepen die uitsluitend bestaan uit kinderen van 8 tot en met 12 jaar, geldt dat in plaats van een beroepskracht een extra volwassene kan worden ingezet als derde beroepskracht. Bijvoorbeeld dertig kinderen met twee pedagogisch medewerkers en een extra volwassene, die meewerkt in het primaire proces.
- Het benodigde aantal pedagogisch medewerkers op een groep kinderen in de buitenschoolse opvang moet worden berekend met behulp van de rekentool op www.1ratio.nl.

Hoewel er 2 verschillende vormen van opvang zijn worden de kinderen in eerste instantie ingedeeld in 1 stamgroep de combinatiegroep. Zodra het kind aantal per dagdeel 14 kinderen of meer is, zal er een 2 de stamgroep worden gestart. Dit volgens de hierboven genoemde groep indeling.

In een combinatiegroep is het mogelijk om kinderen uit zowel dagopvang als buitenschoolse opvang samen op te vangen. Het benodigde aantal pedagogisch

medewerkers op een groep kinderen in een combinatiegroep moet worden berekend met behulp van de rekentool op www.1ratio.nl.

De grootte van de groep en het aantal leidsters wordt samengesteld volgens de richtlijnen die zijn gesteld in de wet kinderopvang met betrekking tot het leidster kind ratio. Vanwege de groepsgrootte is er genoeg persoonlijke aandacht voor elk kind en de ouder/verzorger.

Avonturiers Lelystad werkt met vrijwilligers en stagiaires om de beroepskrachten te ondersteunen bij hun werkzaamheden.

Voor de vrijwilligers wordt gebruik gemaakt van een vrijwilligersprotocol. Met stagiaires worden individuele afspraken gemaakt en wordt een stageovereenkomst afgesloten.

Er is altijd minimaal één beroepskracht aanwezig en daarbij kan een ondersteuner in de vorm van een vrijwilliger of stagiaire van minimaal 18+ aanwezig zijn.

Deze verricht hand- en spandiensten, als fruit en limonade klaar zetten, tafels afruimen, kinderen helpen bij toiletbezoek en huishoudelijke klusjes. Op deze manier kunnen de beroepskrachten zich helemaal richten op de groep.

2.3 Uitgangspunten

om aan de basisbehoeften en rechten van kinderen te voldoen zijn de volgende uitgangspunten van belang;

- Kinderen hebben recht op lichamelijke verzorging, voeding en rust;
- recht op genegenheid en geborgenheid;
- recht op veiligheid en continuïteit;
- recht op ontwikkeling en competenties;
- recht op erkenning en waardering voor het ontwikkelen van een positief zelfbeeld.

Zodat het kind, deel uitmakend van de maatschappij, vol zelfvertrouwen en zich bewust zijn van hun eigen kunnen en de wereld om zich heen, zich kunnen ontplooiën tot een zelfstandig individu.

3. Pedagogisch beleid

De ontwikkeling van kinderen verloopt niet bij elk kind op dezelfde wijze. Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo. De situatie waarin het kind opgroeit en de mensen om het kind heen spelen een belangrijke rol. De opvang levert hieraan een bijdrage.

De ontwikkeling van het kind kent de volgende ontwikkelingsgebieden:

- Grote en fijne motoriek denkende aan:
 - o Bouwen met blokken, lego etc.
 - o Knutselen
 - o Rollen, kruipen, zitten lopen, rennen
 - o Puzzelen
- Sociaal- emotionele ontwikkeling denkende aan:
 - o Samen eten en drinken
 - o Luisteren naar elkaar
 - o Samen spelen, samen delen
 - o Complimenten geven, grenzen aangeven, conflicten oplossen
- Cognitieve ontwikkeling
 - o Liedjes zingen
 - o Boekjes lezen
 - o Dingen benoemen die je om je heen ziet
 - o Spelletjes spelen (memorie, domino enz.)
- Creatieve ontwikkeling
 - o Wandelingen buiten
 - o Knutselen naar eigen idee
 - o Verzinnen van spelletjes
 - o Rollerspellen
- Ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid
 - o Persoonlijke verhalen vertellen
 - o Leren wie je naaste mensen zijn
 - o Zelf proberen om te rollen, te kruipen
 - o Zelf proberen aan en uit te kleden

De kinderen bij Avonturiers Lelystad gaan elke dag weer op avontuur/ ontdekkingstocht. Bij een avontuur/ ontdekkingstocht kun je denken aan een uitstapje buiten waarbij een kind een kastanje op de grond vindt. De medewerker kan aan het kind vertellen dat het een kastanje is. Deze is bruin van kleur en hangt aan de boom. De baby's kun je onder begeleiding de kastanje laten voelen. Tevens kun je samen met de kinderen bladeren zoeken die bij de boom horen. Terug bij de Avonturiers Lelystad kunnen de kinderen met de bladeren een mooi schilderij maken van de mooie kastanjeboom. De baby's kunnen ook lekker verven met vingerverf. Omdat zij met hun vingers de verf voelen stimuleer je hun zintuigen. Als afsluiting kun je met de kinderen over de ervaring praten die zij buiten hebben opgedaan. Met de oudere kinderen kun je kastanjebladeren en kastanjes zoeken en deze tamponneren op een blad en met de kastanjes diertjes/spinnenweb maken met prikkers en wol.

Emotionele veiligheid:

Kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt staat het minder open voor de wereld om zich heen. Alle energie gaat dan zitten in de stress en het op zijn hoede zijn. Onveiligheid belemmert het kind dan vrijelijk op ontdekkingstocht te gaan en te leren. Veilig voelen is een basisbehoefte.

Wij bieden kinderen een gevoel van emotionele veiligheid door:

- Gericht aandacht te besteden aan het opbouwen van een band tussen de kinderen onderling en het kind en de groepsleiding. Door middel van een luisterend oor

bieden en laten blijken dat het kind gehoord wordt als het ergens behoefte aan heeft. Het kind krijgt de ruimte en tijd om toenadering te zoeken tot de leidsters en kinderen. Communicatie met de kinderen gebeurt op ooghoogte; Door even door de knieën te zakken wordt de afstand tussen kind en leidster verkleind. We weten in welke fase van ontwikkeling het kind is en passen daar de communicatie op aan. Het kind krijgt de tijd om zijn verhaal te vertellen en de ruimte zijn emoties te tonen.

- respect voor de autonomie van het kind. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich in eigen tempo kunnen ontwikkelen. Het ene kind heeft meer stimulans nodig dan het andere. Het kind mag kind zijn. Het krijgt ruimte voor eigen initiatief, zonder dat de leidster continu de 'leiding' neemt. We moedigen het kind aan en dagen het uit tot verdere ontwikkeling.
- een vaste structuur aan te bieden gedurende de dag, dit zorgt voor rust en een veilig gevoel. De peuters kunnen zien welke activiteiten er die dag zijn; Dit gebeurt door pictogrammen (kaarten met afbeeldingen van verschillende gebeurtenissen) in volgorde op te hangen en dit met de kinderen te bespreken. Voor de baby's wordt aangesloten op het eigen ritme. De BSO kinderen kunnen voor zover dit mogelijk is meebepalen over de activiteiten die zij willen doen. Dit is afhankelijk van de geplande activiteiten en de samenstelling van de groep.
- Het werken met knusse/duidelijke hoeken bijvoorbeeld een bouwhoek en een poppenhoek, dit vergroot het gevoel van veiligheid.

Persoonlijke competenties:

Met het begrip persoonlijke competentie wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Het zijn die eigenschappen die het mogelijk maken om allerlei typen problemen op te lossen en zich aan te passen aan wisselende omstandigheden. Het kind leert door het spel en het ontdekken van de hem omringende wereld. Door vaardigheden onder de knie te krijgen bouwt het zelfvertrouwen op om grenzen te verleggen en steeds meer nieuwe dingen te leren. Dit geldt bijvoorbeeld voor vaardigheden op het gebied van taal, denken en motoriek.

Wij stimuleren de ontwikkeling van persoonlijke competenties door:

- complimentjes te geven als het kind iets kan en stimuleren het (later) nog eens te proberen als het niet lukt.
- veel met en tegen de kinderen te praten. We leggen dingen uit en benoemen wat we zien. We moedigen de kinderen aan erover te praten. Zo wordt de taal- en denk- ontwikkeling gestimuleerd.
- voor te lezen. Voorlezen is goed voor de taal- en denkontwikkeling en prikkelt ook de fantasie. De oudere kinderen kunnen zelf ook een boek lezen/ plaatjes kijken.
- het aanbieden van diversiteit aan speelmogelijkheden en -materialen afgestemd op de ontwikkelingsfase van het kind. Dit geeft kinderen de kans om zich vaardigheden eigen te maken. We stimuleren de ontwikkeling van de grove en fijne motoriek, maar ook van de taal en het denken ondermeer door een ruim aanbod van boeken, liedjes, kring- en bewegingsspel, puzzels, bouw-, knutsel- en constructiemateriaal.

We vinden het belangrijk dat de kinderen buiten op onze speelplaats kunnen spelen. We willen ze ook de gelegenheid geven de wereld buiten de kinderopvang te ontdekken. Daarom vinden wij het fijn om op pad te gaan en de omgeving te ontdekken. Wij zullen ook af en toe op pad gaan met een aantal kinderen om boodschapjes te halen op de markt of in een winkel. (dit met toestemming van de ouders)

We bieden de ruimte en het materiaal om zich creatief te kunnen ontwikkelen.

Kinderen tot vier jaar zijn nog voornamelijk aan het ontdekken wat ze met de verschillende materialen kunnen doen. We bieden bijvoorbeeld krijtjes, verf en klei. Maar ook verkleedkleden, muziekinstrumenten en blokken om te bouwen. Het gaat vooral om het plezier in vormen, tekenen schilderen, bouwen, muziek maken en het (zinnig) bezig zijn. Met andere woorden; Het gaat om het ontdekkingsproces en niet om het resultaat. Kinderen van de buitenschoolse opvang hebben vaak al een idee van wat ze willen gaan maken. Hierin proberen wij de kinderen te begeleiden door te vragen wat het kind nodig denkt te hebben om hetgeen te maken wat zij willen.

Sociale competenties:

Het begrip sociale competentie omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

Wij bieden de gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties door:

- het mogelijk maken in een groep dat kinderen ongestoord naast elkaar kunnen spelen. Het samenspel te stimuleren en hier aandacht aan te schenken. Door andere kinderen te betrekken bij het spel.
- gericht aandacht te besteden aan de ontwikkeling van een goede band met de groepsleiding. De interactie tussen groepsleiding en kind is hierbij van groot belang.
- verantwoordelijkheden te geven aan kinderen, door hen bijvoorbeeld te laten helpen bij activiteiten of kinderen elkaar te laten helpen.
- kinderen zelf dingen op te laten lossen waardoor de zelfstandigheid en zelfredzaamheid vergroot worden. Ruzies worden niet altijd opgelost met behulp van de groepsleiding. Maar wel altijd onder het toezicht, zodat er hulp kan worden geboden indien dit nodig is.
- na te streven dat kinderen respect krijgen voor elkaar. Zo stimuleren wij dat de kinderen aandacht voor elkaar hebben. We stimuleren bijvoorbeeld dat de kinderen tijdens de gesprekken aan tafel naar elkaar luisteren en dat alle kinderen (ook de kleintjes en de stillere) aan de beurt komen om iets te zeggen. Bij het kweken van begrip voor een ander vinden wij ook het bijbrengen van respect belangrijk.
- de kinderen te leren, voor zover ze daar al aan toe zijn, zich in anderen te verplaatsen. Dat doen we door situaties uit te leggen. Wij stimuleren dat kinderen zorg en verantwoordelijkheidsgevoel krijgen voor elkaar, door ze spelenderwijs te leren rekening houden met elkaar. We leren ze bij voorbeeld voorzichtig te spelen als er een baby in de buurt is of betrekken af en toe een peuter bij de verzorging van de baby's. De buitenschoolse opvang kinderen kunnen elkaar helpen en begeleiden.

4. Maatschappelijke bewustwording

4.1 Overbrengen van waarden en normen

in de opvoeding van kinderen spelen het overbrengen van waarden en normen continue een grote rol. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Waarden zijn onmiskenbaar cultuurgebonden; ze veranderen in de loop van de tijd en variëren van samenleving tot samenleving.

Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften hoe volwassen en kinderen zich behoren te gedragen.

Avonturiers Lelystad speelt hierop in door de kinderen te begeleiden, en uitleg te geven over de waarde en normen.

Bijvoorbeeld als kind 1, kind 2 pijn doet dan bespreek je dit met beide kinderen. Vraag aan kind 1 waarom hij/zij dit heeft gedaan. Vraag vervolgens hoe hij/zij denkt dat kind 2 zich voelt. Vraag aan kind 2 of dit inderdaad klopt. Vervolgens vertel je tegen kind 1 dat het niet de bedoeling is om andere kinderen pijn te doen. Hierna bespreek je met beide kinderen hoe dit in het vervolg opgelost kan worden. Als ondersteuning kunnen wij gebruik maken van onze zorgvriend en emotieplan.

Door deze manier van werken leer je kinderen zelf bewust te worden van hun actie en wat het gevolg hiervan is ook op emotioneel gebied. Door samen te kijken naar een oplossing kan deze situatie in de toekomst worden voorkomen. Indien het nogmaals gebeurd, kun je aan het kind vragen of deze nog weet wat er de vorige keer was besproken. Hierdoor herinnert het kind zich deze situatie en hoe het er op een betere manier mee om kan gaan.

4.2 Uitwisselen van waarden en normen

Een kind wordt gevormd door de wereld om zich heen, door omgang met volwassenen en andere kinderen. De omgang met volwassen en kinderen heeft in de opvang een andere dimensie dan thuis, omdat hier alle wegen van normen en waarden samen komen.

Als medewerker ben je continue bezig met het overdragen van waarden en normen. Dit begint al als de kinderen worden gebracht. Als voorbeeld: bij binnen komst groeten wij elkaar. Tijdens de verzorgende momenten van bijvoorbeeld een gezamenlijke maaltijd. Tijdens het vrije spel waarbij je een begeleidende rol vervult in hoe we met elkaar omgaan.

Leren wat wel en niet mag: je sociaal acceptabel te gedragen. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels in de samenleving; je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen proberen we kinderen bij te brengen hoe ze kunnen functioneren in een groter geheel: in de groep, in het centrum, in de maatschappij. Dit basisdoel beschouwen we als de kern van de opvoeding. We laten de kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met de gebruiken en omgangsvormen in onze samenleving.

Wij bieden kinderen de gelegenheid om zich normen en waarden en de cultuur van een samenleving eigen te maken door:

- het aanleren van basale en universele regels, je mag elkaar bijvoorbeeld geen pijn doen en je mag speelgoed niet afpakken.
- kinderen bewust te maken van de verschillen in culturen door bijvoorbeeld thema's in de vakanties of door het voeren van gesprekken.
- Wij maken afspraken met de kinderen door deze te benoemen vanuit de ik vorm en de kinderen de besproken afspraak te laten herhalen. Daar waar het gaat om

negatief gedrag waarschuwen wij het kind eerst in de groep. Indien het kind niet luistert nemen wij het kind apart en spreken wij het kind rustig maar duidelijk aan op zijn gedrag. Hierbij blijven wij consequent. Onze regel is dat de leidster die het kind heeft aangesproken dit ook uitpraat met het kind.

- Wij vinden het belangrijk dat op de groep iedereen elkaar bij de voornaam aanspreekt, omdat het een veilige basis biedt waarin iedereen gelijk is. Wij leren de kinderen wel om onbekende/oudere mensen die wij binnen of buiten de groep ontmoeten aan te spreken met meneer, mevrouw en u.
- Wij geven waarden en normen door aan de kinderen door zelf het goede voorbeeld te geven en dit te herhalen. Wij hebben hierin een eenduidig beleid en spreken elkaar daar zo nodig ook op aan.

4.3 Vooroordelen

- geloof
- etniciteit
- sociale klasse
- sekse
- seksuele geaardheid

We zijn ons bewust van het bestaan van vooroordelen, deze overtuigingen worden gevormd door eigen ervaring en opvoeding. Wetende dat de eigen levenservaringen en opvoeding zorgt voor vooroordelen zijn wij ons bewust dat we de kinderen hierin met een open vizier begeleiden. Wanneer er een gesprek gevoerd wordt tussen kinderen, kinderen en leidsters houden wij rekening met elkaars mening door elkaar uit te laten praten en door open te staan voor de mening van anderen.

4.4 Verschillen

Bij Avonturiers Lelystad staat de deur open voor iedereen van de samenleving, dit is terug te zien in het dagelijks handelen door aan speciale gebeurtenissen, die aan een bepaalde levensovertuiging verbonden zijn, op gepaste wijze aandacht te schenken. Voor zover mogelijk wordt aan de kinderen uitgelegd welke betekenis de speciale gebeurtenis binnen de betreffende levensovertuiging heeft.

Verschillen in de sociale achtergrond komen soms tot uitdrukking in kleding en taal gebruik.

Elk kind wordt met evenveel zorg omringd. Het is belangrijk om kinderen geen typisch vrouwen- of mannenrol op te leggen. De keuzevrijheid en de eigenheid van het kind staat centraal bij de keuze voor het een of het andere speelgoed.

4.5 Problemen en conflicten

Kinderen worden gestimuleerd zelf hun sociale problemen op te lossen. Wanneer kinderen daarin niet slagen of wanneer steeds hetzelfde kind als "winnaar" of "verliezer" uit de strijd komt, biedt de medewerkers hulp/begeleiding.

De medewerker leert de kinderen rekening met elkaar houden door voor te doen hoe via overleg tot overeenstemming gekomen kan worden. Kinderen leren voor zichzelf op te komen en daarnaast rekening te houden met anderen.

4.6 Feesten en rituelen

Avonturiers Lelystad schenkt aandacht op een individuele, maar vaste wijze aan gebeurtenissen zoals:

- verjaardagen,
- afscheid
- feestdagen

Door hier op een bepaalde manier mee om te gaan, leren kinderen wat het betekent om bijvoorbeeld jarig te zijn.

Aan vaste gewoontes kunnen kinderen zowel zekerheid als plezier ontleen.

Ook het hanteren van een vaste dagindeling en het gebruik van dagritme kaarten valt te beschouwen als een ritueel waarbij het kind houvast heeft.

4.7 Omgaan met rouwverwerking

Het is heel ingrijpend wanneer er een persoon in de directe omgeving komt te overlijden. Ook voor jonge kinderen. Om zo goed mogelijk te kunnen reageren is het belangrijk dat de medewerker op de hoogte is. Warmte bieden, troosten en aanhalen zijn belangrijke dingen waarmee je een kind kunt helpen tijdens het verdriet en rouwproces. Rekening houdend met de ontwikkelingsfase van het kind. Het eerlijk informatie verstrekken en er niet over zwijgen vindt Avonturiers Lelystad belangrijk.

5. Verzorging van kinderen

Op het gebied van gezondheid, veiligheid en hygiëne worden de bepalingen in de Wet Kinderopvang gevolgd. Daarnaast wordt gewerkt met richtlijnen op de hieronder genoemde terreinen. Avonturiers Lelystad is zich bewust van de regels in de wet kinderopvang omtrent:

- veiligheid
- hygiëne
- gezondheid

5.1 Maaltijden

het nuttige van een maaltijd bij de Avonturiers Lelystad wordt beschouwd als een gezamenlijke activiteit. Wanneer een kind om welke reden dan ook een speciaal dieet heeft, wordt dit bij Avonturiers Lelystad gevolgd. De ouders/verzorgers zullen dan mogelijk wel gevraagd worden de eventuele (bijzondere) benodigdheden verschaffen.

Een van de leuke dingen van jarig zijn is trakteren. Bij Avonturiers Lelystad gaat de voorkeur uit naar een niet zoete traktatie. De medewerker kan ouders altijd adviseren bij het bedenken van een gezonde traktatie.

5.2 Gezondheid, ziektes en ongevallen

De medewerker is in het bezit van een geldig diploma 'EHBO voor kinderen' en weet hoe te handelen in geval van nood. Regelmatig wordt een bijschoolcursus gevolgd.

Het kind kan de opvang niet bezoeken om besmetting van de andere kinderen te voorkomen wanneer er spraken is van:

- Besmettelijke ziekte
- Braken
- Diaree

Wanneer een kind ziek wordt tijdens de opvang worden de ouders/verzorgers daarvan in kennis gesteld. In overleg met de ouders/verzorgers wordt dan besloten welke actie wordt ondernomen. In een noodsituatie wordt uiteraard onmiddellijk de lokale arts gewaarschuwd.

Van groot belang is een zorgvuldige ongevallen registratie. Elk (bijna) ongeluk wordt geregistreerd door middel van een formulier. Avonturiers Lelystad evalueert de ongevallen, zodat vaker voorkomende ongelukken bekend zijn en door plan van aanpak en preventie (mogelijk) voorkomen worden.

5.3 Veiligheid en Hygiëne

Het werken met kinderen maakt het noodzakelijk dat het materiaal en de inrichting voldoet aan de veiligheidsnormen. Regelmatig wordt de ruimte en de materialen op veiligheid en hygiëne gecontroleerd aan de hand van een risico-inventarisatie. Deze wordt, minimaal, één maal per jaar gedaan.

Deze risico-inventarisatie wordt in een verslag en een actieplan vast gelegd. Avonturiers Lelystad onderneemt de nodige acties die voortkomen uit de inventarisatie.

Ouders/verzorgers kunnen het verslag en actieplan inzien bij de directie.

5.4 Inrichting

De opvang vindt plaats in een speciaal daar voor ingerichte ruimte, deze ruimte is kindvriendelijk.

Eenmaal per jaar wordt door de GGD gecontroleerd, op veiligheid en hygiëne.

Avonturiers Lelystad werkt met de Methodiek Veiligheid en Gezondheid van veiligheid.nl volgens de landelijke normen.

Een belangrijk criterium bij de inrichting is overzicht. Overzicht over de ruimte is zowel voor de medewerkers als voor het kind belangrijk. De medewerkers moet een zo goed mogelijk overzicht op alle kinderen kunnen houden. Voor de kinderen is het belangrijk om oogcontact met de medewerkers te kunnen hebben terwijl ze aan het spelen zijn.

Bij de inrichting is rekening gehouden met de behoeften van de groep kinderen.

De inrichting is veilig en aantrekkelijk voor kinderen en nodigt uit tot spel.

6. Randvoorwaarden

Om het pedagogisch beleid verantwoord uit te kunnen voeren, is het van belang om de randvoorwaarden te beschrijven die onderdeel zijn van de opvang. Deze randvoorwaarden zijn het organisatiebeleid, en het ouder-/verzorgerbeleid.

6.1 Het organisatiebeleid

6.1.1 Plaatsingsbeleid

Om een kind te kunnen plaatsen, dient de opvangvraag minimaal 2 dagdelen per week te bedragen. Plaatsing geschiedt aan de hand van een inschrijfformulier gevolgd door een intakegesprek voor het kind.

Bij een plaatsing, bij Avonturiers Lelystad, wordt met ouders overlegd wat, voor het betreffende kind, geschikt is om aan de (nieuwe) groep te wennen. Minimaal komt een kind één dagdeel wennen op de nieuwe groep.

Ieder kind wordt in een stamgroep geplaatst en zal deze groep alleen verlaten bij een gezamenlijke groepsactiviteit of een buiten speelmoment waarbij, van twee groepen, een deel van de kinderen buiten gaat spelen en een deel van kinderen binnen een activiteit gaan doen. Het is ook mogelijk om, op verzoek van een individueel kind, het kind tijdelijk (een aantal uren) in een andere groep te laten mee draaien.

Kinderen met of zonder een gedragsbeperking, met of zonder indicatie voor begeleiding, komen in aanmerking voor plaatsing. Voor kinderen met een indicatie voor begeleiding kan (een deel van) de opvang en/of de begeleiding daar binnen vallen.

6.1.2 Leeftijdsopbouw

Bij plaatsing wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de wensen van de ouders/verzorger en de specifieke behoefte van het kind. Het uitgangspunt is dat er per maximaal 8 kinderen één persoon van de vaste medewerkers aanwezig is (afhankelijk van de leeftijdsopbouw van de groep).

Voor de Dagopvanggroep zullen er bij 8 tot 12 kinderen twee personen op de groep staan (afhankelijk van de leeftijdsopbouw van de groep).

De locatie, waar de opvang plaatsvindt, heeft per kind minimaal 3.5 vierkante meter bruto oppervlakte. De buitenruimte bedraagt minimaal 3 vierkante meter bruto oppervlakte.

Avonturiers Lelystad werkt met vrijwilligers en stagiaires om de beroepskrachten te ondersteunen bij hun werkzaamheden.

Voor de vrijwilligers wordt gebruik gemaakt van een vrijwilligersprotocol. Met stagiaires worden individuele afspraken gemaakt en wordt een stageovereenkomst afgesloten.

Er is altijd minimaal één beroepskracht aanwezig en daarbij kan een ondersteuner in de vorm van een vrijwilliger of stagiaire van minimaal 18+ aanwezig zijn.

Deze verricht hand- en spandiensten, als fruit en limonade klaar zetten, tafels afruimen, kinderen helpen bij toiletbezoek en huishoudelijke klusjes. Op deze manier kunnen de beroepskrachten zich helemaal richten op de groep.

1 dagopvang:

Hier kunnen 2 tot maximaal 12 kinderen (tegelijkertijd) van 0 tot 4 jaar, terecht van 7.00 tot 18.30. Bij (vast) meer dan 12 kinderen op een dag zal er gestart worden met een wachtlijst.

In deze groep worden verschillende activiteiten met de kinderen ondernomen, aangepast op de leeftijd en ontwikkeling van het kind.

Vanwege de groepsgrootte is er genoeg persoonlijke aandacht voor elk kind en de ouder/verzorger.

2 buitenschoolse opvang:

Hier kunnen 2 tot maximaal 16 kinderen (tegelijkertijd) van 4 tot 13 jaar (einde basisschool), terecht van 7.00 tot 18.30. Bij (vast) meer dan 16 kinderen op een dag zal er gestart worden met een wachtlijst.

In deze groep worden verschillende activiteiten met de kinderen ondernomen, aangepast op de leeftijd en ontwikkeling van het kind.

6.1.3 Contracten

Avonturiers Lelystad verzorgt contracten voor de opvang en/of begeleiding van de kinderen in tweevoud. Deze zijn tevens te gebruiken voor, (eventueel) recht op kinderopvangtoeslag verantwoording.

6.2 Samenwerking met ouders

6.2.1 Samenwerking met de ouders

Avonturiers Lelystad neemt een deel van de opvoeding en verzorging van de kinderen over van de ouders/verzorgers. Dit maakt het nodig om gegevens over de ontwikkeling van het kind uit te wisselen, waardoor wederzijdse inzichten over ontwikkeling worden vergroot.

Om kinderen een zo goed mogelijke opvang te bieden is een goede samenwerking met ouders/verzorgers van groot belang. Daartoe dient aan een aantal voorwaarden te worden voldaan:

1. Wederzijds vertrouwen;

Begrip voor elkaars verantwoordelijkheid, mogelijkheden en beperkingen.

2. Wederzijds respect;

Respect van de medewerker van Avonturiers Lelystad voor de ouders/verzorgers die de eindverantwoordelijkheid voor hun kind hebben en respect van ouders/verzorgers voor de professionele verantwoordelijkheid van de medewerkers van Avonturiers Lelystad voor hun kind.

3. De wenperiode

Om de opvang voor het kind zo goed mogelijk te laten verlopen, worden er duidelijk afspraken gemaakt met de ouders. Deze afspraken hebben onder meer betrekking op de opvoeding, de verzorging, het ritme, gewoonten en de eventuele beperkingen van het kind. Ook worden afspraken gemaakt over halen, brengen en afscheid nemen. In de wenperiode, wordt aandacht besteed aan de wederzijdse verwachtingen en wordt gevraagd naar specifieke wensen van het kind en de ouders.

4. Uitwisselen opvoedingsideeën

Het uitwisselen van opvoedingsideeën maakt het mogelijk om één lijn te volgen in de benadering van het kind. Soms kan een bepaalde benadering thuis succesvol zijn en kan de opvang die overnemen. Andersom kan dat ook gelden. Verschillen in opvoeding en benadering van thuis en in de opvang zijn eveneens bespreekbaar.

5. Opvoedingsvragen van ouders/verzorgers

De medewerkers kunnen de ouders/verzorgers ondersteuning bieden bij de opvoeding. Dit gebeurt in individuele contacten tussen ouders/verzorgers en medewerkers. De medewerkers ziet de kinderen een groot deel van de dag en heeft zicht op hun ontwikkeling. Als er problemen zijn met een kind wordt in overleg met de ouders/verzorgers bekeken wat het beste is voor het kind.

6.2.2 Uitwisseling informatie

De medewerker kan bij de opvang door middel van een schriftje de ouders/verzorgers op de hoogte houden van de belevenissen en sociale, emotionele en lichamelijke ontwikkeling van hun kind gedurende de dag. Speciale afspraken rondom het kind maken de ouders/verzorgers rechtstreeks met de medewerker. Ouders/verzorgers en/of de medewerkers kunnen een evaluatie gesprek aanvragen indien daar aanleiding toe is. Ouders/verzorgers en medewerkers hebben daarnaast eventueel mondeling contact bij het brengen en halen.

6.2.3 Dagbesteding

Avonturiers Lelystad hanteert bij het indelen van de dag, een ritme dat wordt aangeduid met dagritme kaarten. Deze indeling wordt dagelijks bepaald door de aanwezige medewerkers en wordt mede bepaald door de samenstelling en behoeften van de groep van dat moment. Hierbij wordt, indien mogelijk, rekening gehouden met bijv. actuele thema's zoals, seizoenen en thema's die op school spelen.

Avonturiers Lelystad heeft de volgende vastliggende momenten:

- Halen en brengen
- Eten en drinken
- Verschonen

Deze momenten liggen vast in het dagritme Avonturiers Lelystad, welke te vinden is in bijlage 1, bijlage 2 en op de groep.

6.2.4 Privacy

Individuele ouders/verzorgers hebben recht op privacybescherming door zorgvuldige behandeling van alle (in vertrouwen) gegeven informatie. Ouders/verzorgers worden op de hoogte gesteld indien er over hun kind contact en/of overleg is met derden, die niet aan de opvang zijn verbonden (school, hulpverlenende instanties, e.d.).

Er wordt door de medewerkers en/of de directie geen vertrouwelijke informatie over kinderen en/of ouders/verzorgers aan andere kinderen en/of ouders/verzorgers gegeven.

6.2.5 Opvangaanbod

Avonturiers Lelystad biedt opvang aan op (normale) werkdagen tussen 07.00 uur en 18.30 uur.

Kinderdagverblijf van 0 tot 4 jaar:

- Schooltijden opvang (08:30 - 15:00)
- Reguliere opvang (07:00 - 12:45) en/of (12:45 - 18:30)
- Flexibele opvang (7:00 - 18:30)

Buitenschoolse opvang van 4 tot 13 jaar:

- Voorschoolse opvang (07:00 - 09:00)
- Tussen schoolse opvang (11:45 - 13:30)
- Naschoolse opvang (14:30 - 18:30) of (15:00 - 18:30)
- Vakantie opvang (08:00 - 18:30)
- Studiedagen (08:00 - 15:00) of (08:00 - 18:30)

Bij flexibele opvang geldt een minimum van 20 opvanguren per week verdeeld over dagen van minimaal 5 uur.

6.2.6 Flexibiliteit

Extra uren of dagen is alleen mogelijk, indien er plaats is. Dit kan alleen worden vastgelegd tijdens kantooruren als de opvang geopend is en minimaal één dag van tevoren.

6.2.7 Continuïteit

De medewerkers van Avonturiers Lelystad kan bij ziekte of afwezigheid door omstandigheden, (tijdelijk) vervangen worden door een vervangende medewerker dit wordt zo veel mogelijk geregeld met vaste medewerkers van Avonturiers Lelystad. In dergelijke gevallen waarbij geen passende vervanging gevonden wordt, zal in het uiterste geval aan ouders/verzorgers gevraagd worden of zij zelf een tijdelijke oplossing hebben. Dit wordt echter alleen gedaan als er echt geen gekwalificeerd personeel te vinden is.

6.3 Ouderbeleid

6.3.1 Kennismaking en afstemming

Tijdens het intakegesprek maken ouders/verzorgers hun wensen ten aanzien van de Avonturiers Lelystad kenbaar. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een uitgebreide relatiekaart, waarop alles kan worden genoteerd. Indien er wijzigingen plaatsvinden, is het de verantwoording van de ouders om dit door te geven aan de medewerkers van Avonturiers Lelystad, die dit dan weer verwerken op de relatiekaart.

Één keer per jaar wordt er aan de ouders/verzorgers gevraagd om de relatiekaart te controleren op juistheid.

De wenperiode is een belangrijke periode voor het kind. Het kind maakt dan kennis met de andere kinderen en medewerkers van Avonturiers Lelystad en de activiteiten die plaatsvinden gedurende de dag. De wendagen vallen op de dagen dat de kinderen ook daadwerkelijk naar de kinderopvang/buitenschoolse opvang gaan.

De kinderen op het kinderdagverblijf mogen 3 keer komen wennen:

Ochtenddeel van 09:00 tot 11:00

Middagdeel van 11:00 tot 16:00

Hele dag van 09:00 tot 16:00.

De kinderen op de buitenschoolse opvang mogen 2 middagen komen wennen tot 17:00.

De eerste keer dat het kind wordt opgehaald van school door een medewerker van Avonturiers Lelystad is het belangrijk dat de ouder/verzorger ook bij school aanwezig is.

Wanneer de medewerkers zich zorgen maakt over het welbevinden, of andere zaken met betrekking tot het kind of de groep, maakt zij dit bespreekbaar bij ouders. Daarnaast wordt tijdens het halen en brengen tijd genomen voor de dagelijkse overdracht van informatie. Ten tijde van het halen en brengen is de ouder verantwoordelijk voor het kind.

6.3.2 Privacy

Het personeel van Avonturiers Lelystad gaat vanzelfsprekend zorgvuldig om met informatie over het kind en zijn/haar ouders ten aanzien van derden. Het wederzijds vertrouwen en het recht op privacy vormen een belangrijk onderdeel van het ouderbeleid.

6.3.3 Oudercommissie

Avonturiers Lelystad zal alles in werk stellen om een oudercommissie beschikbaar te hebben. Deze oudercommissie maakt gebruik van een reglement. Het reglement is op te vragen bij de directie. Regelmatig overlegt de oudercommissie over relevante zaken en adviseert Avonturiers Lelystad gevraagd en ongevraagd. Iedere ouder wordt, bij aanstaande verkiezingen gevraagd om deel te nemen aan de oudercommissie. Deelnemen aan de oudercommissie is gebaseerd op vrijwilligheid.

6.3.4 Klachtenregeling

Avonturiers Lelystad is aangesloten bij de SKK (stichting klachtencommissie Kinderopvang) en beschikt daarmee over een formele klachtenregeling. Een klacht is een probleem of ontevredenheid over de werkwijze van Avonturiers Lelystad of de gedragingen van de eventuele medewerkers, die door direct betrokkenen niet kan worden opgelost. Een klacht kan gaan om handelen of nalaten en heeft altijd betrekking op een individuele concrete zaak. Er zijn zaken waarover geen klacht kan worden ingediend:

- Klachten met betrekking tot het functioneren van een leid(st)er.
- Over iets dat langer dan 6 maanden geleden heeft plaatsgevonden.
- Over het beleid van Avonturiers Lelystad.

Dat wil niet zeggen, dat wij bij Avonturiers Lelystad niet open staat voor opmerkingen en suggesties over het beleid. Maar de afhandeling verloopt in dat geval niet via het klachtenreglement of de klachtencommissie. Het reglement van de externe klachtencommissie kan gedownload worden op www.klachtkinderopvang.nl

Bijlage 1

DAGRITME KDV AVONTURIERS LELYSTAD:

6:30-9:15	Kinderen worden gebracht. Mogen vrij spelen of een activiteit doen. Kinderen die eten of drinken mee hebben van thuis mogen dit aan tafel eten en drinken tot 08:00.
09:00	Gezamenlijk opruimen.
9:15	Bellen naar de kinderen die er nog niet zijn. Aan tafel: goedemorgen zingen, dagen van de week zingen, weer bespreken en nog andere liedjes zingen of een klein boekje voorlezen.
09:30	Fruit eten en thee drinken.
9:45	Naar het toilet/ kinderen verschonen. Kinderen die 2 x slapen naar bed brengen, als ze wakker worden mogen ze uit bed.
10:00	Boekjes lezen/ puzzel maken
10:15	Buiten spelen of een activiteit aanbieden. Voor en na de activiteit de kinderen de ruimte geven zelf vrij te spelen.
11:15	Gezamenlijk opruimen.
11:30	Vragen of er kinderen naar het toilet moeten. Handen wassen. Brood eten en melk drinken.
12:15	Kinderen (met hulp/zelf) uitkleden Naar het toilet/ verschonen. Kinderen die klaar zijn mogen zelf een boekje lezen.
12:45	Kinderen die 1 x slapen naar bed brengen. Kinderen die 2 x slapen en nog niet uit bed zijn; uit bed halen. Deze mogen een broodje eten en melk drinken.
13:00	Activiteit aanbieden en vrij spelen.
14:15	Sap drinken en klein koekje eten.
15:00	Gezamenlijk opruimen. Alle kinderen die nog in bed liggen uit bed halen. Alle kinderen naar het toilet/ verschonen. Kinderen die hebben geslapen aankleden Kinderen die 2 x slapen naar bed brengen
15:15	Aan tafel cracker eten en sap drinken.
16:00	Buiten spelen of een activiteit aanbieden. Voor en na de activiteit de kinderen de ruimte geven zelf vrij te spelen.
16:30	Kinderen die 2 x slapen en nog niet uit bed zijn; uit bed halen. Zij mogen een cracker en wat sap.
16:45	Naar het toilet/ verschonen.
17:00-18:30	Kinderen worden gehaald.
<p>LET OP! Kijk altijd op de lijst met bijzonderheden van de kinderen en eigen ritme baby's. Kinderen voor het aan tafel laten gaan eerst naar het toilet laten gaan en handen laten wassen. Indien het erg warm is of de kinderen dorst hebben mag er een extra drink moment worden ingebracht.</p>	

Bijlage 2

DAGRITME BSO AVONTURIERS LELYSTAD:

6:30-9:15	Kinderen worden gebracht. Mogen vrij spelen of een activiteit doen. Kinderen die eten of drinken mee hebben van thuis mogen dit aan tafel eten en drinken tot 07:45.
07:45	Gezamenlijk opruimen en bellen naar de kinderen die er nog niet zijn.
08:00	Kinderen naar school brengen.
09:00	Gezamenlijk opruimen.
9:15	Bellen naar de kinderen die er nog niet zijn. Aan tafel: leuke dingen bespreken, boek voorlezen of liedjes zingen.
09:30	Fruit eten en thee drinken.
10:00	Buiten spelen of een activiteit aanbieden. Voor en na de activiteit de kinderen de ruimte geven zelf vrij te spelen.
11:45	Kinderen van de tussenschoolse opvang ophalen.
12:00	Gezamenlijk opruimen
12:30	Brood eten en melk drinken.
13:00	Kinderen van de tussenschoolse opvang naar school brengen.
13:15	Buiten spelen of een activiteit aanbieden. Voor en na de activiteit de kinderen de ruimte geven zelf vrij te spelen.
14:15	Sap drinken en klein koekje eten.
14:30	Gezamenlijk opruimen.
14:30	Kinderen worden van school gehaald.
14:45	Kinderen die binnen komen mogen iets kleins gaan doen wat ze ook zo weer kunnen opruimen.
15:45	Gezamenlijk opruimen. Crackers eten en sap drinken.
16:00	Activiteit aanbieden. Voor en na de activiteit de kinderen de ruimte geven zelf vrij te spelen.

LET OP!

Kijk altijd op de lijst met bijzonderheden van de kinderen.

Kinderen voor het aan tafel laten gaan eerst naar het toilet laten gaan en handen laten wassen.

Indien het erg warm is of de kinderen dorst hebben mag er een extra drink moment worden ingebracht.